PROMOVAREA EGALITĂȚII DE ȘANSE PRIN EDUCAȚIE

Prof.Belega Cristina Elena
Colegiul Economic ”Virgil Madgearu” Târgu Jiu

Egalitatea de şanse este conceptul conform căruia toate fiinţele umane sunt libere să-si dezvolte capacităţile personale şi să aleagă fără limitări impuse de roluri stricte. Egalitatea de șanse are la bază asigurarea participarii depline a fiecarei persoane la viața economică și socială, fără deosebire de origine etnica, sex, religie, vârstă, dizabilități sau orientare sexuală.

Egalitatea de șanse trebuie să constituie un obiectiv central al oricărei societăţi democratice care doreşte să creeze drepturi cetăţeneşti depline şi egale pentru toţi şi este intrinsec legată de dezvoltarea durabilă a acesteia, fiind vitală pentru punerea în practică a drepturilor omului.

Promovarea egalităţii de şanse va contribui la coeziunea socială, atât la nivelul regiunilor de dezvoltare, cât şi la nivel naţional. Dezvoltarea unei culturi a oportunităţilor egale presupune implicarea directă a tuturor actorilor sociali din sectorul public şi privat, inclusiv societatea civilă. Protecţia socială şi incluziunea socială pot fi promovate prin acţiuni de combatere a discriminării, promovarea egalităţii de şanse şi integrarea în societate a grupurilor vulnerabile care se confruntă cu riscul de marginalizare socială.

Egalitatea de şanse este stipulată atât în legislaţia naţională şi cât și cea comunitară.
Principiul egalităţii de şanse pentru femei şi bărbaţi este dezvoltat în legislaţia românească în următoarele domenii :

- domeniul muncii;
- accesul la educaţie, sănătate, cultură şi informare;
- participarea la luarea deciziei ,
- furnizării şi accesului la bunuri şi servicii.

Ființele umane au dreptul de a trăi fără discriminare și de a nu li se refuza oportunități sau drepturi pe motiv de rasă, naționalitate, etnie, religie, sex, gen, statut socio-economic, abilități sau altă identitate socială sau orice alt criteriu. Dreptul la nediscriminare este un drept fundamental al omului, deși inegalitățile continuă să persiste, forme multiple și intersectate de discriminare sunt tot mai des întâlnite, iar ele conduc la excluderea anumitor categorii de persoane de la accesul la resurse precum educație, îngrijire medicală, hrană, apă, locuințe, etc. Acest sistem de excludere și discriminare dăunează siguranței, dezvoltării și bunăstării tuturor ființelor umane, de aceea, în calitate de profesori, înțelegerea și aplicarea diferitelor concepte din domeniul nediscriminării este esențială în formarea societății viitoare, prin respectarea diferențelor și promovarea unor medii sigure de învățare pentru toți elevii.

Drepturile omului în ceea ce privește educația implică trei dimensiuni care sunt interconectate și doar prin adresarea concomitentă a celor trei se pot realiza: 1) dreptul la acces la educație – dreptul fiecărui copil la educație în condiții de șanse egale și fără discriminare. Pentru acest scop, educația trebuie să fie disponibilă, accesibilă și incluzivă pentru toți copiii; 2) dreptul la educație de calitate – care îi permite copilului să își dezvolte și să acceseze întregul potențial, să fie pregătit pentru piața muncii și să dezvolte abilități de viață. În acest scop, educația trebuie să fie centrată pe copil, cu un curriculum relevant, cu resurse adecvate și monitorizare; 3) dreptul la respect în mediul școlar – dreptul fiecărui copil de a-i fi respectată demnitatea și drepturile omului în sistemul educațional.

Pentru a atinge acest scop, educația trebuie să se realizeze într-un mod conform cu drepturile omului, care include respect pentru fiecare copil, oportunități pentru o participare reală, eliminarea oricărei forme de violență și respect pentru limbă, cultură și religie.

A existat, și încă există, un eșec în a conștientiza complexitatea barierelor care împiedică accesul copiilor la educație, necesitatea de a asculta îngrijorările și nevoile exprimate de copii înșiși cu privire la educația lor, de a construi o cultură în care toți copiii sunt respectați si valorizați în mod egal, de a implica părinții și comunitatea locală în sprijinirea educației, de a ne uita la drepturile copilului în contextul educațional.

Pentru o educație sănătoasă și în conformitate cu cerințele actuale de pe piață muncii, trebuie să existe o corelație perfectă între pregătirea, adaptarea la schimbare a celor ce oferă educație și cei ce primesc educație. În decursul zecilor de ani educația a suferit schimbări, societatea și interesele societății au schimbat pozitiv sau negativ educația. Este cunoscut faptul că educația a condus la reușită și odată cu încetarea tuturor discriminărilor de rasă, sex, etnie, religie, apartenență politica, clasa socială, etc, elevii deveniți majori au reușit.

Deși se discută de egalitate în educație, este necesar să aibă în vedere educația diferențiată și accesibilizarea, nu toți elevii sunt egali, nu toți trebuie să obțină aceleași rezultate și meserii. Elevii sunt unici, trebuie ajutați să ajungă la rezultate cât mai ușor prin tot felul de mijloace accesibile nevoilor. Pentru copii cu posibilități materiale scăzute, profesorii trebuie să evidențieze progresele, implicarea în activitatea clasei, creativitatea și mai puțin componentele materiale.